

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4, évre 3 kor.
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4, évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275
Kéziratok nem adatnak vissza.

A gazdasági kiegyezés.

Debreczen, május 15.

Aki azt várta Széll Kálmán miniszterelnöktől, hogy az appropriáció vitája alatt hosszas nyilatkozatok fog tenni a kiegyezési tárgyalások állásáról, a miniszterelnök beszéde után csalódottnak kell magát éreznie, mert azokról Széll Kálmán egy szóval sem mondott többet, mint a mennyit az ellenzéki szónokoknak e tárgyra vonatkozó fejtegetései után okvetlen szükséges volt. Ezzel azonban nincs az mondva, hogy most már a parlament és a közvélemény tájékoztatás nélkül maradtak ok van a nyugtalanságra. Ellenkezőleg! Magyarország ügyének a miniszterelnök nyugodt és biztos magatartása szerint egészen megnyugtatólag kell állnia s igazolnia kell azt a várakozást, hogy egy elfogadható kiegyezés tulságos nagy nehézségek nélkül létre fog jönni.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette Kossuth Ferencz fejtegetéseivel szemben, hogy az a hír, mely szerint a korona a kiegyezésre vonatkozólag Ausztria pártját fogta volna, minden alap nélkül van és hogy a kormány függőben levő tár-

gyalásokról nem akar beszélni, mert ez csak az ország érdekeinek kárára lenne.

Azt lehetne ugyan kérdezni, hogy az osztrák kabinet miért nem tartja károsnak, vagy ildomtalanak, az osztrák közvéleményt a kiegyezésre vonatkozólag felrázni és Magyarországot ellen izgatni; de mindezekelőtt meg kellene állapítani, vajon a hírlapi láрма mögött tényleg az osztrák kormány mindenképpen különös helyzetét, mely különös, sőt rendes viszonyok közt nem is alkalmas eszközök használatát nem tünteti fel egyenesen meg nem engedettnek.

A tárgyi differenciákat, melyek a kiegyezési tárgyalások közül felmerülnek, bizonyynyal nem szabad kiesínyneni, de annak szüksége, hogy a monarchia két állama egymáshoz csatlakozzék, oly erős, hogy a differenciák kiegyenlítésének meg kell történnie. És ez nemesak lehetséges, de meg is fog történni, mert a tárgyalások két oly államférfi kezében vannak, kik nemesak tiszta látás, hanem magasan kifejelett igazságosság és jogérzet által is kitűnnek. A mily nagyon szereti

Széll Kálmán hazáját, úgy nem fog számára oly előnyök kicsikarására törekedni, melyek igazságérzetével ellenkeznek; de másrészt tántoríthatatlanul meg vagyunk győződve arról is, hogy jogos magyar érdekek károsítását semmi körülmények közt megengedni nem fogja és hogy a két kormány közt függőben levő tárgyalások közül csak arról lehet szó, hogy megtalálják az utat, melyen a két állam érdekei kielégítést nyernek.

A politikai világ úgy Széll Kálmán magyar miniszterelnökről, mint Körber dr. osztrák miniszterelnökről erősen kidomborodó képet alkotott magának, egyes vonások mind a két képen közösek; e közösségből nálunk azt a meggyőződést merítik, hogy az osztrák hírlapok riadója daczára komoly összeütközésre nem kerül a dolog. Különben csak azokra a vajadásokra kell visszagondolnunk, melyek közt minden eddigi kiegyezési tárgyalás folyt, s akkor ama nehézségekkel szemben, melyeket most kell legyőzni, megfogjuk őrizni hideg vérünket s türelemmel bevárjuk a befejezést.

A „Szabadság“ tárczája.

Fehér orgona.

Fehér orgonavirágot
Tűztől egyszer kabátomra,
Előkerült most fonyadtan
Sok lom között asztalomba'...
Mosolygó májusi nap volt,
Kéz a kézben jöttél velem —
Dalos madár szállt az ágra
És a szívünkbe szerelem.

Egy éve... május van újra,
Esős, borongós és hideg...
Mért is hagyta el akkor,
Nem volnék most olyan rideg.
Bűnöm maga volt büntetés,
Mondd, ugy-e, hogy megbocsátdod!?
... Tűzz, óh, ismét kabátomra
Fehér orgonavirágot.

Itj. Rácz Lajos.

Bandi mulat.

Irta: Ifj. Széll István.

Mikor Darvas Bandi megnősült, önelégült arccal, mosolyogva fogadta a gratulálók tömegét.

Boldog volt. Jó partiet csinált.

Ó, az egyszerű szántó-vető paraszt gyermeke és a Radnay Alice... a mi a vagyont illeti, jó helyre nősült.

— Igaz ugyan, — sugták-bugták,

emitt-amott a szeretetre méltó rokonok, — hogy a Radnay Alice sokkal idősebb a Darvas Bandinál. — de az öreg Radnay Dezső sem volt fukar a hozomány dolgában. Ami pedig Darvas Bandit illeti, — nagyon is felfért reá a helyén való körütekintés, mert bizony egyebe sem volt ügyvédi oklevelénél, eltekintve esinos megjelenése és kellemes modorától.

— Esze és vagyona után még sokra viheti, — mondták többen — ha csak idővel valami közbe nem jön...

Es az a baj sok helyen, hogy közbe jön valami, mi a legszebb reményeket tépi szélylyel, s halomra forgácsolja a legjobban kigondolt terveket is.

Darvas Bandival is történt valami házaseletének második évében. Ugy vágyott hazulról. Napról-napra mindinkább jobban meggyőződött arról, hogy nősülésnél mindenkitől kért tanácsot, csak egyedül a szívéből feledkezett meg és hogy a családi élet édes boldogságához, az együttlét kellemes nyugalmához nem elég a vagyon. Hogy kell még ahhoz valami más egyéb is, amit pénzen megvásárolni kevésbé lehet...

Darvasné ideges szeszélyei, kimért hideg modora, gyermekes, követelő természetete, örökös betegeskedése, tulzásba vitt háztartása, passiói, mind-mind csak

arra szolgáltak, hogy Darvas Bandi szívesebben töltse üres idejét jókedvű barátai körében, mint annak az elégedetlen, zsémbelő beteg asszonynak oldalánál.

De volt még Darvaséknál más baj is. És ez volt talán a legnagyobb.

Olykor-olykor ugyanis az öreg Radnay Dezső berándult falusi birtokáról egy-két hétre s ilyenkor rendszeren kisebbik leányát a tizenhét éves Gizit is magával hozta.

— Milyen ellentétje volt ez nővérenek. — Csupa élet! Valóban baba arcz, nyilló tea rózsa, beszédes sötét kék szemmel, hangja, társalgása kedvesen vonzó. Rózsaszínű szalaggal diszitett bébé kalapját pajzánul előretéve hordta selyem fürteit, hogy szép szemének tekintete annál észbontóbban ragyogjon elő a szalmakalap redős árnya alól...

Darvas Bandi is sokszor belenézett azokba a mosolygó szemekbe, s ilyenkor olyan különös érzést velt szívébe tolokodni. Hiába küzdött ez ellen a szokatlan érzés ellen, hiába akarta lelkéről letépni az arra mindinkább szorosabban reátapadó kápráztató, színes ködfátyolt, gyöngé bábának bizonyult a sors szeszélyével szemben.

Egészen más ember lett a mellett a gyermek leányka mellett, kinek minden

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, május 15.

Az appropriációs vita ma egészen ellaposodott. Lindner kezdte a vitát, a kinek jogosulatlan követelése némi ingerültséget keltettek. Utána Nessi, Lengyel, Várady és Szederkényi beszéltek minden érdeklődés nélkül.

Szürke unalom ült benn a teremben egész délelőtt és óhajta várta mindenki a vita bezárását.

A folyosón azonban annál élénkebb volt az élet. A képviselők az udvari bálról beszéltek. Általános volt a panasz, hogy a vendégek alig tudtak mozogni. A kuruzsok közül többen haragudtak, a miért nevük ott volt a bálozók között, holott este 9 órakor lefeküdtek. Ezen busult Rigó Ferenc bátyánk, meg Rátkay László.

Rakovszky István pedig egyre kapacitálgatta a szélbaliakat, hogy jöjjenek be a delegációba. De azok azt felelték:

— Apage Satanes!

Az appropriáció.

Lindner Gusztáv panaszolja, hogy a nemzeti törvényt nem tartják tiszteletben. A bíróságok nyelve magyar és ez azért van, hogy kényelmesebb legyen a bírák dolga. Ha a bírósági nyelvkezelés hivatalos nyelve a magyar, azért nem következik az, hogy a beadványok nem lehetnek német nyelvűek. Kijelenti, hogy ők nem akarnak föderatív államot az államban létesíteni. ők a szász nép program alapján az egységes, alkotmányos magyar állam álláspontján vannak. Csak azért szerveztek politikai pártot, mert sérelmeik orvoslása közigazgatási uton nem volt elérhető. Az appropriációt nem szavazza meg. (A szászok éljeneznek.)

Nessi Pál: Visszautasítja a magyar nyelv ellen intézett támadást, ezután Rakovszky azon felszólalására tér át, — hogy a Kossuth-párt lépjen be a delegációba. Ő a delegációt nem ismeri el.

mozdulata, a legparányibb szava is maga volt az őszinte természetesség.

Az életerős, komoly, megfontolt szavú Darvas Bandi önmagával meghasonlott, bár — mint mondtam, — a végletekig küzdött az ellen, mi nejtől lassankint elhidegítette, de annál közelebb vitte ahhoz a kedves kis teremtséhez, a kinek halvány sejtelve sem volt arról, hogy az ő komor arcu, kevés szavú sógora szívében, mi minden nem történik az ő látására.

Még sokszor esintalankodva boszszangatta azért a ridég magaviseletért:

— Ej, ej kedves sógor, te mindig olyan boros hangulatban vagy, mint a kinek dinnyeföld nem jutott. No hát meg is kérem apát, hogy adja nektek a halmosi dinnyeföldet. — Ott aztán terem dinnye Bandikám, olyan, mint a méz, tudod . . . jaj, be jó, az ember ajka mindjárt mosolyra válik tőle . . .

De bizony a Darvas Bandi ajka nem vált mosolyra.

Gizike, az jóízűen kacagott a saját szavai felett, míg Darvas Bandi csak nézett a szeme közzé, olyan különös tekintettel, hogy a fiatal leányka rosszat sejtőleg nézte magát körül.

Azt hitte, hogy ruháján van valami feltűnő hiba s azért néz reá olyan furesza szemekkel a sógor.

Azt fejtegeti, hogy a magyar delegációban csak magyarul szabad beszélni. — Hiába hivatkozik a miniszterelnök Deák Ferenczre az ő ideálja nem Deák, hanem Kossuth Lajos. (Eljenzés a szélbalon.) A kormány politikája nem a nemzeti politika, amit mutat az, hogy a Gotterhaltehez görcsösen ragaszkodik a kormány és a dinasztia. Csatlakozik Rátkay László felhívásához, hogy a magyar ifjuság tüntessen a Gotterhalte ellen, mert a dinasztiaival szemben nem lehet másképp elérni valamit, mint erőszakkal és botránnyal. A kormány iránt bizalommal nem viseltetik, ezért az appropriációt nem fogadja el.

Várady Károly kijelenti, hogy tegnapi közbeszólását akarja megmagyarázni. Azt fejtegeti, hogy Széll Kálmán feladta Deák hagyományait, mert Deák Ferencz nem volt ellensége a nemzeti hadseregnek, sőt azt követelte. A mi a miniszterelnöknek a költségvetési vitának rövidítéséről szóló nyilatkozatát illeti, tiltakozik a parlamenti szólásszabadság bármily korlátozása ellen. Követeli, hogy a közös miniszterek okvetlenül tudjanak magyarul. Az appropriációt nem szavazza meg.

Szederkényi Nándor szerint Széll Kálmán miniszterelnök félreértette Deák szavait. Hibáztatja, hogy Széll nem látja a törvényben gyökerezettnek az önálló magyar hadsereg felállítását. A nemzet és a dinasztia érdeke kívánják az önálló hadsereget.

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök mindenekelőtt Nassy Pállal szemben kijelenti, hogy nem engedi, hogy valaki az ő hazafiságát kétségbe vonja. Ami a most felmerült hadügyi vitát illeti, arra vonatkozólag megjegyzi, hogy nem ő hozta fel e kérdést, de kötelessége volt Kossuth Ferencz szavaira válaszolni. Szólv érv gyanánt Deák Ferencz szavait hozta fel, a melyben azt mondja, hogy külön önálló hadsereget nem állíthatunk. Kijelenti, hogy őt Szederkényi fejtegetései meg nem győzték, mert azok csak egyoldalú deputációs intézkedésekből folynak, míg ő a törvényekre alapította fejtegetéseit.

Pichler Győző és Rakovszky fel-

— Pedig ha tudta volna . . .

Különbén Darvasnének is feltűnt férje szótlanúsága, jobban mondva szórakozottsága. Sokszor számítással magára hagyta hugával s vagy az ablak függönyén keresztül, vagy más helyről figyelgette férje epedő, zavart tekintetét s ilyenkor az a nélkül is ideg-beteg asszony — hetekig mondhatni észnélküli dolgokat vitt véghez.

Napról-napra hidegebb lett ugy férjéhez, mint hugához; nem volt kibékülve semmivel, nem volt kedve szerint téve semmi.

Míg végre aztán gondolt egyet. Nem törődött semmivel. Napok hosszát vendégeskedéssel töltötte el, hol ide — hol oda utazgatott fürdőzni, míg Darvas Bandi cigányzene mellett, pezsgős poharak között merengett a kis sógornő felől, ki addig talán tapasztalatlan kicsi szívével holmi mesebeli boldogságról álmodozott, hol van jólét, öröm és kölesönös szeretet . . .

Nem ugy mint a sógoréknál.

Darvasné most is utban van Abbázia felé. Bandi pedig mulat, eszeveszett módra.

— Hiába, kell a vagyonhoz még más egyéb is . . .

szólalásaira kijelenti Széll, hogy magyar kormányválság nincs. Elismeri, hogy a kiegyezési tárgyalások megakadtak, de kijelenti: bármint alakulnak is a viszonyok, az ország vitális érdekeiből egy hajszálnyit sem enged. (Eljenzés!) Ne féljen hát az ellenzék meglepetésektől, mert az önálló vámtarifa is annyira előre van készítve, hogy szükség esetén három hét alatt önálló vámterületünk lehetne. (Lelkes taps és eljenzés.) Végül kijelenti, hogy a belügyministerséget azért nem adja ki a kezéből, mert politikai rendszeréért maga akarja viselni a felelősség súlyát. (Élénk eljenzést.)

A javaslatot a Ház elfogadta.

A rendőrség

az iszákosság ellen.

Vasárnapi munkaszünet a koresmákban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 15.

A tiszántúli egyházkerület fölterjesztést intézett a konventhez a koresmák záróórájának be nem tartása s néhol az egyházi épületekhez való botránnyos közelsége miatt. A konvent az ügyet ugy intézte el, hogy utasította a hatóságokat panasztételre, valahányszor visszaelés fordul elő.

Vegh Gyula, Debreczen város helyettes főkapitánya ugy látszik nem várja be a panasztételt, de Molnár Gábor dr. marosvásárhelyi főszolgabíró példájára beadványt intézett tegnap a városi tanáshoz, melyben kéri: miszerint tekintettel arra, hogy sajnálatos tapasztalat szerint vásár- és ünnepnapokon a lakosság tekintélyes hányada, ahelyett, hogy a templomokat járná, az istentiszteleten résztvenne, inkább a koresmákat keresi fel s ottan dorbézolva tölti idejét, pusztítja koresményét, aláassa egészségét s igen sokan az eladósodás fertőjébe merülve, az anyagi tönk szélére jutnak: ezen szomorú és nemzetgazdasági szempontból veszélyes és káros proceszusznak némileg gátat vetendő, tegyék szigorú kötelességévé minden italmérsi üzlettulajdonosnak és megbízottjának, hogy a koresmahelyiséget vásár- és ünnepnapokon reggel kilencz órától délután négy óráig zárva tartsák, s ez idő alatt még zárt ajtók melletti fogyasztásra, vagy elszállításra se adjanak italt s akik azt netán nem tartanák be, azok ellen a koresmaengedély elvonása iránt az eljárás azonnal indítassék meg.

A helyettes főkapitány érdekes megkeresésével legközelebb foglalkozik majd a városi tanács és döntését élénk érdeklődés várja. Most, a mikor a munkaidő megkezdésével a szegényebb és alacsonyabb értelmi fokú álló néposztály keresete megnagyobbodik, a főkapitányi megkeresés kétszeresen időszerű. De fontos e javaslat nemesak közgazdasági és közérkölesiségi szempontból, de vallás-erköles alapon is, mert az ünnepi istentiszteletre járó hívőknek ihletét gyakorta botránkoztatják meg olyan jelenetek, melyek a koresmai záróra illetén való kiterjesztésével „ugy lehet” elmaradnának.

Ismételjük csak „ugy lehet“, mert mi ezt a javaslatot nem tartjuk teljesen kielégítőnek. Segitene a mai, szinte tartalatlan állapotokon, de nem teljesen, mert a kinek hajlandósága van rá reggel kilencz óráig is eleget ihatna ahhoz, hogy beszámíthatatlan állapotba essen. A magunk részéről ép ebből a szempontból kiindulva, szívesebben fogadnók azt a rendelkezést, mely a zárórát különösen a nagyobb forgalmu és templomokhoz vezető utakon és tereken levő s magához az istentisztelet helyéhez: templomhoz, vagy iskolához közel eső korcsmákra és kimérésekre vonatkozólag „kilencz“ óránál korábbra szabná s ekkép módosítva délután négy óráig függesztené fel a kimérési szabadságot.

Ezzel — ugy véljük, ezélt érne a hatóság, melynek ily irányu mindenemü lépése és munkássága méltán megérdemli a közvélemény elismerő szavait.

Milliók család a szomszédban.

— A párisi eset mása. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 15.

Tegnap egy táviratunk nyomán megemlékeztünk Puzina lebergi urinó milliók csalásáról. A nagy botrány részletei a következők:

Puzina asszony óriási adósságokat csinált s miután még egyéb családokkal terhelte meg lelkiismeretét, megszökött és Oroszországnak vette útját. Puzina asszony egy egyetemi tanár felesége, aki a lebergi egyetemen a matematikát tanítja, különben pedig egy magyarországi főpap közeli rokona. A férj hosszabb idő óta beteg s nemrég szanatóriumba is került. Az asszony Lembergben feltűnt óriási fényűzésével s különösen ékszerészeknél és aranyműveseknél volt sűrűn látott vevő.

A tisztességtelen eljárás első gyanuja csak akkor esett rá, mikor ékszerése az első nagyobb vásárlás után megleste, amint egy zálogüzletben elzalogosította a hitelbe vásárolt ékszereket. Hogy az asszony 200.000 koronát meghaladó adósságait kifizethesse, a férj kénytelen volt Galiciában fekvő birtokát eladni, mert az asszonyt a letartóztatás veszedelme fenyegette.

Ekkor azonban kiderült, hogy az asszony egy egész csomó váltót boesátott ki, melyekre férjének és magasállásu pap rokonának nevét hamisította. A férj azt az értesítést kapta, hogy csupán az ő nevére kibocsátott váltók összege meghaladja az egy millió 200.000 koronát. Legutolsó csalását azonban akkor követte az asszony, mikor néhány nappal ezelőtt a galicziai takarékpénztárnál egy 9600 koronáról szóló betétkönyvet nyújtott be, melyre az összeget kézhez is kapta. Kesőbb derült csak ki, hogy a könyv eredetileg csak 60 koronáról szólt s az asszony írta be a könyvbe az első és utolsó számjegyet. A férj ügyvédje kijelentette, hogy kártérítés ennél az esetenél lehetetlen és hogy egyedüli mentés a — szökés.

Ezt az egyedüli mentőeszközt meg is ragadta a szélhámos nő s mint jeleztük, Oroszországba szökött.

A mikor aztán kitudódott, hogy az asszony megszökött, egyszerre temérdek

feljelentés érkezett be ellene az ügyészséghez és a rendőrséghez. A hitelezők pedig egész ostromot intéztek a ház ellen, melyben az asszony lakott.

Tegnapelőtt éjjel a szökött asszony egy ösmerőséhez levelező-lap érkezett, melyből sejteni lehet, hogy a szökevény jelenleg Odesszában van.

UJDONSÁGOK.

Adóleírás Debreczenben.

— A bérháztulajdonosok öröme. —

Törvény rendeli, hogy a pénzügyi közeg írja le a házbérek után járó adót akkor, ha a bérházak lakásai hosszabb időre megüresednek. Természetes, hogy a törvénynek ez a rendelkezése Debreczenre s a debreczeni bérházak adójára is vonatkozik.

Az adóleírás processusa igen egyszerű. Az illető város törvényhatósága fölveszi a háztulajdonosok jelentését az időnkinti laküresedésekről. E jelentések alapján lajstromot állít egybe, melyet hivatalból átutal a pénzügyi közeghez. E közeg Debreczenben épen a pénzügyigazgatóság, azután a jelentések figyelembevétele után gyorsan teljesíti az adóleírásokat.

A debreczeni törvényhatóság azonban, miért-miért nem, tavaly nem készítette el a laküresedések jegyzékét. Talán az volt oka ennek, hogy maguk a házbérlőtulajdonosok sem forcirozták az adóleírását. Ez azonban két ok miatt is valószínűtlen. Egyik az, hogy a háztulajdonosok biztosan nem felejtkeztek jogos kívánatuk betérjesztéséről, sőt — s ez a második körülmény, mely a tulajdonosok mulasztásának fellevése ellen szól — már a mult év folyamán több bérháztulajdonos kérte adójának leírását. Természetesen sikertelenül, mert a pénzügyigazgatóság mitsem tehetett addig, míg a város át nem küldte hozzá a laküresedésekről szóló hivatalos jelentést.

E jelentés ugynevezett laküresedési szemlék alapján készül. Ezeket a szemléket a napokban végre elvégeztette a város, az erről szóló jegyzékek is elkészültek s azokat legközelebb átutalják a pénzügyigazgatósághoz, mely azonnal intézkedni fog az adóleírások dolgában.

Régi mulasztást pótoló helyre e szemlék megtartásával a város. S mivel épen a fiandzialis dolgok teljesítésére áll a „jobb későn, mint soha“ elv, örömmel üdvözöljük a várost ügyfigyelméért, különösen a bérháztulajdonosok nevében, kik most kissé szabadabban is lélegeznek fel.

A méltányos adóleírást valószínűleg már a jövő hét folyamán eszközli a pénzügyigazgatóság.

Gyermek-játszóterek Debreczenben.

— A városi tanács terve. —

Régi bölcs mondás, hogy: „Egészséges testben lehet ép lélek.“ Ennek igazságát régen belátták már a tanügygyel f glalkozók s azok a szemlélődők,

kik a gyermek fejlődését csecsemőkoruktól figyelemmel kísérve rájöttek, hogy a szellem tulterhelése, annak a test rovására való fejlesztése a szervezetet békíti, a testi fejlődést akadályozza.

Debreczen város iskolaügyi-bizottsága is bizonyára át van hatva e bölcs mondás igazságától s meg is tesz az adott helyzet szerint minden lehetőt, hogy az iskolaköteles gyermekek bőven részülhessenek a testdőlő szórakozásban, a mikor iskolai teendőiktől szabadulnak. De ily nagy terjedelmű városban, mint Debreczen, a jóakarát sokszor megtörik a kivihetés lehetetlenségén. Közös játszótér létesíteni, hol a gyermekek kellő felügyelet alatt tölthetnék el szabad idejüket, a távolság miatt majdnem lehetetlen. Az egyetlen Nagyerdő lenne ilyenre alkalmas hely, de ez messze van a várostól s a különféle utczák lakó gyermekeknek fizikai lehetetlenség lenne oda naponként kijárni.

Mint értesülünk, a városi tanács a rég áhitott eszme megvalósításával most komolyan foglalkozik s a város különböző pontján akar gyermekjátszótereket létesíteni. Hogy hova teszi azokat, abban még nem történt döntés, de hisszük, hogy a tanács jóakarata módját ejti, hogy azok oly helyeken létesíttessenek, hol minden tekintetben megfelelnek feladatuknak.

Egy elfelejtett magyar muzsikus.

— Lavotta János. —

Poétának és művésznek is csak az a sorsa, hogy elfejtsék. Ime ki gondol ma már Lavotta Jánosra, a kinek hire neve valamikor oly nagy volt, hogy Lavotta, a mikor látta, hogy hordja tenyerén őt az egész ország, hogy kényezteti; csodálja mindenki, így kiáltott föl egyszer: „Én csak királyoknak játszom!“ Az ő ábrándos, igazi magyar kompozíciót úgy tudta előadni, hogy mindenkit elragadott. A tiszafüredi cigány földhöz csapta hegedűjét, a midőn a nagyfantázia szabad röpködést hallotta; Bihari a cigánykirály letérdelt előtte s kezét csókolva kérte, játszanék még egyet; Szemere Pál, a költő, egy álló hétig várakozott, hogy még egyszer hallhassa tőle a felejthetetlen Homoródit.

S mindebből a sok dicsőségből mi maradt? Egy elhanyagolt, dudvával benőtt sír, egy elkorhadt sírkő. Itt nyugszik a dalok nagy poétája. A tályai nagy temetőbe, akadt csak egy poéta is, a ki elzarándokolt volna az egykoron oly híres cigány sírházhoz? A ki a magyar tánc-muzsikát megteremtette, annak sírházára még zeneegyesületeink sem viselnek gondot. Minek? Hiszen cigány volt.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a minap akadt mégis egy kegyeletes kéz, a mely legalább a sírkövet megtisztította a reá üllepedett csaknem százados portól és szennytől s a tisztítás után eléggé láthatóvá lett a sok-sok év óta teljesen olvashatatlan fölírás. A sírkő egyik oldalán ez olvasható; „Nemes Lavotta János híres magyar hangműves és nemzeti nóták szerzője porai felett“, a második oldalon folytatódva: „ki megholt 1820-dik esztendőben életének 56 esztendejében . . .“ s a harmadik olda-

lon így végződik: „... A magyar muzsika egyik kedvelője által emeltetett Szatmárból 1831-dik esztendőben.” Alul köröskörül ezek a fölírások olvashatók: „A hangművészet szebb mesterségének megtiszteltetése.” — „Remek tetemek, Isten veletek!” — Itt nyugszik a maga idejének Orfeusza.” Illő volna, hogy valamelyik poéta mozgalmat indítson a Lavotta sírjának rendbehozására.

* **Debreczen angol vendégei.** A városi tanács tegnapi ülésén szóba került az angol gazdák fogadtatásának kérdése is. A vendégek e hó 29-én reggel érkeznek és két napig maradnak Debreczenben. Fogadtatásukkal a városi tanács Király Gyula tanácsnokot bízta meg, a ki Kerpely Kálmánnal a gazdasági tanintézet igazgatójával együtt fogadja az érkezőket. A vendégek Budapestről érkeznek hozzánk s már a fővárosban kézhez kapják a Debreczenbe s a Hortobágyot ismertető angol nyelvű tanulmányt.

* **Az 50 koronás új bankjegyek.** Bécsi tudósítónk telegrafálja, hogy az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának tegnapi ülésén Pranger József dr. udv. tanácsos, vezértitkár jelentésének meghallgatása után a bankvezetőség javaslata értelmében elhatározták, hogy az 50 koronás új bankjegyek kiadását a főintézetnél és valamennyi fiókintézetnél e hó 26-án kezdik meg. Az új bankjegyek leírását, valamint az e bankjegy-kategóriába tartozó használhatatlan és megrongált bankjegyek beváltására vonatkozó szabályzatot már a következő napokban hivatalosan nyilvánosságra hozzák. A főtanács még megállapította a jövő hó 6-ik huzáson kisorsolandó banklevelek összegét: végül a folyó igazgatásba vágó ügyek egész sorát intézte el.

* **Kormánybiztosok az egyházkerület főgimnáziumaiban.** A közoktatásügyi kormány tegnapi leiratában tudatta az ev. ref. püspöki hivattal azon kormányképviselő neveit, kiket a tiszántúli egyházkerület főgimnáziumainak érettségi vizsgáira kiküldött. Eszerint Békésen dr. Székely György sárospataki jogtanár, Máramaros-Sziget Szóts Farkas budapesti theologiai tanár, Hódmező-Vásárhelyen dr. Erdy Pál kolozsvári egyetemi tanár, Szatmáron Bedőházy János országgyűlési képviselő, Kisujszálláson dr. Illosvay Lajos műegyetemi rektor és Mezőturon dr. Schilling Lajos kolozsvári egyetemi tanár képviseli a kormányt.

* **Incidens a Házban.** Kellemetlen jelenet játszódott le tegnap — mint budapesti tudósítónk telegrafálja — a képviselőház folyosóján. Egy magyarruhás alak beszélgetett Komjáthy Béla képviselővel, a mikor Pichler Győző képviselő arra felé ment.

— Szervusz Győző! — kiáltotta oda a magyarruhás.

Pichler ránézett és aztán indignálódva utasította vissza a bizalmas megszólítást. Erre az illető fenye-

gető magatartással támadt Pichlerre, miközben több képviselő és újságíró csoportosult oda. Az ismeretlen erre eltávozott, később mondotta el Pichler, hogy az illető az a Zolnay volt, a kinek a salzburgi püspökkel volt peres ügye s a ki Lefkovicseal, a hirhedt uzsorással szövetséges ügyletei lebonyolítására.

* **Aki gyalog ment a kassai diákkongresszusra.** Ki ne ismerné Debreczenben Erdei Károlyt, a világjáró theológust, aki még gyerekgimnazista korában Rómába és Párisba gyalogolt. Hogy mennyi viszontagságon ment át ez utjai közben, arról részletesen megemlékezik utleírásaiban, miket vidám, derűs hangon írt meg élményeiről és tapasztalatairól. A párisi ut óta letette — jeles eredménnyel — az érettségi vizsgát, aztán demagogizált egy kissé — képviselőválasztások idején, majd tanulgatott, de nem — gyalogolt. Most szerdán éjjelben aztán a Nagytemplom harangszava eszmét adott neki. Elgondolta, hogy milyen jó sorsuk van most kollegáinak, kik a kassai diákkongresszuson beszélnek. Ez a gondolat rágódott a lelkén hajnali három óráig. Akkor se szó, se beszéd, elővette szeges botját s peregrinus-módra nekiindult Kassának. Az uton eső verte, szél ezibálta, de azért tegnap délután már résztvett a diáksajtó kassai tárgyalásán. Erdei gyalog jön vissza Debreczenbe is. A vasutnak nem hódoló ifju különben a nyári hónapokban Tibetbe tesz egy kis gyalogos kirándulást s evégből most tanulja a tatár nyelveket.

* **Az egyházi adók megsürgetése.** A presbyterium e hó 4-én tartott ülésén tudvalevőleg határozatot hozott, hogy felszólítja az adókkal hátralékban levő egyháztagsokat hátralékuk mielőbbi befizetésére. E rendelkezés értelmében tegnap küldötték szét az adóintő felhívásokat, melyeket tizezer példányban nyomattak ki. A felhívás kitűnően hangsúlyozza, hogy az egyházi adót főleg a hűvek választójogának gyakorolhatása végett küldte szét az egyháztanács.

* **Debreczen papírszükséglete.** Tegnap döntött a városi tanács Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnökletével a város papírszükséglete szállításának kérdésében. A tanács elfogadta a szakértő küldöttség előterjesztését s a papírszükséglet szállításával Pongrácz Géza helybeli papirkereskedőt bízta meg, a ki három esztendőre 66,341 kor 28 filléért vállalta el a papírszállítást.

* **Az éjjeli kliens.** Dr. Dóczy Emil, a tehetséges debreczeni fiatal ügyvéd, ki csak a napokban nyitotta meg ügyvédi irodáját, kellemetlen klient kapott tegnap este. Valamelyik enyveskező mákvirág belopódzott a szobájába, honnan két ezüst szivarkatárczát és egy felöltőt eltovbbitott. A fiatal ügyvéd nem valami rokonszenvesen fogadta az éjjeli vendég látogatását és jelentést tett ellene a rendőrségnél, mely most nyomozza az ismeretlenség homályában rejtőzködő tolvajt.

* **Térzene.** A cs. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara e hó 21-től további intézkedésig minden kedden délután és pedig: május hónapban fél 5—6 óráig;

junius hónaptól kezdve délutáni öt óráról fél hét óráig a nagyerdei Dobospavillon előtt térzenét ad.

* **Érettségi biztos a főgimnáziumban.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreczeni református főgimnázium idei érettségi vizsgálatára kormánybiztosul Nagy Gyula országos levéltárnokot küldte ki.

* **Eltüntetett párnák.** Labodai Irén Vörösmarty-utczai lakosnő szobájába tegnap éjjel eddig ismeretlen tettes az ablakon át betört és onnan három párnát, melyeken L. I. monogram volt, ellopott. Az ismeretlen betörő ellen megindította a rendőrség a nyomozást.

* **Az ügyelő arczképe.** A budapesti Vigszinház kulisszái mögött sokat nevetnek mostanában egy vidám tréfán, a mely visszafelé sült el, nem úgy, mint a hogy a csinytevő akarta. Délutáni előadáson történt, a melyeken még a Vigszinház fegyelemhez és művészi komolysághoz szokott gárdája is megenged magának egy-egy szelid tréfát a színpadon. Egy franczi bohózat került színre, a melynek során az egyik szereplő megpillantja a falon egy kis rámban a maga arczképét és így kiált föl:

— Hogy kerül ide az én arczképem?

Ezt a szerepet Góth Sándor játszotta, a Vigszinház kedves, fiatal bonvivant-színésze. Előadás előtt az ügyelőnek pokoli ötlete támadt s tervét nyomban végre is hajtotta. A rámban egy jól ismert szürke állat képét tette és várta a Góth jelenését. Az el is érkezett csakhamar és Góth hamarosan megértette a helyzetet és tudta azt is, merről fuj a szél. Egy darabig csak nézte merően a képet, aztán a legártatlanabb esodálkozással mondta:

— Nini, hogy kerül ide — az ügyelő arczképe? . . .

A közönség persze nem értette meg ezt a kis rögtönözést, annál inkább nevettek azonban a színpalak között, a hól derült hahotával honorálták az elmes és találékony bonvivant jókedvű ríposztját.

* **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke tegnap délután öt órakor rendes gyűlést tartott. A gyűlést Kiss Albert iskolaszéki elnök vezette s a tárgysorozaton levő folyó ügyeket tárgyalták le. A gyűlés esti hét órakor ért véget.

* **Megfojtotta az anyját.** Egy elvetemedett fiu borzalmas tettéről kaptunk hírt Rákórról. Özvegy Luspén Illésnének van egy legény fia, a kinek viszonya volt egy rossz hírű leánnyal. Szentó Veronának hívják a leányt, a ki legutóbb Balezár Miklós gazdaemberről állott szolgálatban, de erkölestelen magaviselete miatt elzavarták, a leány ezidőtől fogva a faluban csavargott s abból élt, a mit Luspenné fia hazulról ellopott és a leányhoz vitt. A legény az utóbbi időben már nem tudta a leányt sehoh sem elhelyezni, haza akarta hát vinni az anyja házához, de az anyja nem engedte, hogy a leány a házhoz jöjjön. Hétfőn este a legény mindennek daczára hazavitte a leányt, nem merte ugyan a szobába bevinni, hanem az istállóban helyezte el. Luspenné, a mint észrevette, hogy a leány a háznál van, botot fogott s azzal verte ki a leányt, a ki fiát teljesen behálózta és a bűnös utra vitte. E miatt a fiu és anyja között heves jelenet játszódott le s ha a szomszédok közbe nem lépnek, a legény agyonütötte volna az

anyját. Azon éjjel, mikor már Luspenné elaludt, a legény belopódzott a szobába és az ágyban fekvő anyját megfojtotta, azután pedig egy kötéllel felkötötte a szoba gerendájára. Reggel a legény maga futott a szomszédokhoz s elmondta, hogy az anyja felakasztotta magát. A községi orvos és a csendőrök azonban nem hitték el a legény meséjét, vallatóra fogták és végül be is vallotta, hogy ő fojtotta meg az anyját. Luspén Jánost a csendőrség letartóztatta a leánnyal együtt, a ki a gyilkosságra felbujtotta a szeretőjét.

* **A villámcsapás áldozatai.** Iszonyu vihar dühöngött e napokban Jánosháza dunántúli község határában, hol több órán át tartó menydörgés és villámlás után nagy jégeső, majd pedig felhő szakadáshoz hasonló záporosó esett. A község határában lévő Elek-majorban sok munkásember dolgozott kint a földeken, a kik a vihar elől bemenekültek az uradalomba s ott egy ököristállóba huzták meg magukat. A férfiak és nők a tágas istállóban egy csoportba verődve beszélgettek a bekövetkezendő jégeső pusztításáról, miközben sűrű menydörgés és villámlás reszketette meg a levegőt. Egyszerre a villám becsapott az istálló tetőjébe, keresztül törte a tetőt és lecsapott a csoportban állt emberek közé. A villám Tóbiás Mátyás és Vanka Imrénét agyoncsapta, a többiek pedig eszméletüket veszítve lezuhantak a földre. Jó negyed óra mulva tértek magukhoz az emberek, de a két halotton kívül Bálint Józsefné, Szigeti József és Pulyák Mária bénák maradtak s a villám annyira összezeperszelte őket, hogy súlyos égési sebeket is szenvedtek. A villám által felgyújtott tetőt a záporosó oltotta el, különben az egész tető elégett volna. A villám az istállóban volt jószágokban is nagy kárt tett, két ökröt teljesen megbénított, többeket pedig megpörzsölt.

* **Hütlen cseléd.** B Nagy Erzsébet nádudvari illetőségű cselédleány özv. Pösch Gyulánéhoz állott be szolgálatba. Egyideig tisztességesen viselte magát, de később kitört rajta a szarkatermeszet s apróbb tárgyakat lopkodott el asszonyától, ki végre is rájött a leány tolvajlására s jelentést tett ellene a rendőrségnél, hol megindult ellene a vizsgálat.

x **Békés Lajos** kalaposüzlete, Piac-utca, dr. Ujfalussy-ház. Mindennemű férfi kalapok készítését, valamint férfi és női kalapok átalakítását, gyorsan és a legjobb kivitelben eszközli.

x **Hol szórakozzunk.** Ünnepe vasárnap és hétfőjén mindkét estélyen a Dréher-féle étterem nyári kertjében a katonazenekar hangversenyezik, délutánokon cigányzenekar este 8-ig, **szabad bemenet.** Piros bor, literje 30 krajczár, Korona à la „Pilseni sört“ a legjobbat, mindig frisset csakis Márkusnál ihatni. Reggelire malacz tokány, „csángó vetreze.“

x **Örvendees** jelenség, hogy reklámal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármai ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom fés más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

x **Ritka szerencsése** van Gaedicke A. Budapest, Kossuth Lajos-utca 2. sz. alatt létező bankházának, hol az osztálysorsjáték legutóbbi húzásánál a 100.000 koronás főnyereményt immár harmadszor nyerték. A szerencsétől annyira kegyelt gyűjtőde ezenkívül a múlt sorsjátékban már harmadszor fizetett ki ügyfeleinek 100.000 koronás főnyereményt.

TÁVIRATOK.

A svéd-sztrájk.

Stockholm, május 15. (Saját tudósítónktól.) A stockholmi gáztársaság közlése, hogy a holnap kezdődő sztrájk miatt a legközelebbi napokban nem szolgáltatnak gázt. A kormány a sztrájkra való tekintettel a vidéki helyőrségekből csapatokat rendelt a fővárosba.

Stockholm, május 15.

(Saját tudósítónktól.) A hatóságok a készülő sztrájk miatt elrendelték a város egyes belső részeinek elzárását és megtiltották, hogy a közönség közvetlenül a zárvonalon tartózkodjék. Egy nagyon népes munkágyűlésen Branting szocialista országgyűlési képviselő azt mondta, hogy az országgyűlés hangulata bizonytalanságra és tanáctalanságra vall. Arra a kérdésre, hogy a jelenlevők akar nak-e sztrájkolni, hangos igen volt a felelet. Nehány szónok rendre és nyugalomra intette a munkásokat. Upsalában a munkások elhatározták, hogy három napra beszüntetik a munkát. A pékek is csatlakozni fognak a sztrájkolókhoz. Malmőben holnaptól fogva nem jelennek meg ujságok, a míg a sztrájk tart. A vendéglők és kávéházak egyelőre zárva vannak. A malmői államvasuti műhelyek munkásai szintén csatlakozni fognak a sztrájkolókhoz.

A deési mandátum.

Deés, május 15. (Saját tudósítónktól.) Ma választ a kerület. Jelöltek közül eddig **Dániel** szabadelvű 302, **Rády** Kossuth-párti 74 szavazatot kapott. **Pázmándy** Dénes volt orsz. képviselő koholmányának jelenti ki **Hentaller** Lajos ama állítását, mintha ő **Dániel** megbízásá-

ból **Rádyt** megvesztegetni akarta volna.

A délafrikai béke.

Pretória, május 14. (Saját tudósítónktól.) Mindenfelől bur képviselők jönnek ide, hogy a holnapra kitűzött tanácskozásra *Vereeniginbe* menjenek. Nagyobb részük csak ma este érkezik ide. Holnap reggel az ideérkezett burok együtt indulnak *Vereeniginbe*. Az első tanácskozást holnapra várják.

London, május 15.

(Alsóház.) A hadikölesőnről szóló törvényjavaslat tárgyalása során **Dillon** felvilágosítást kér a béketárgyalásokról. **Hicks-Beach** pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy a bur kommandók vezetői közt folyó tanácskozások még nincsenek befejezve. A kormány a tanácskozás menetéről nem tud többet, mint akár maga **Dillon**. A miniszter reméli azonban, hogy nemsokára újra megkezdhetik a tárgyalásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megsemmisített mandátum.** A Kuria tegnap ismét megsemmisített egy mandátumot; az **Enyedy** Lukácsét, a kit **Tápén** választottak volt meg szabadelvű programmal. A választáson dr. **Kelemen** Béla szegedi ügyvéd, a Kossuth-párt tagja volt az ellenfele s hivei vesztegetés és etetés-ítatás czimén kérték a mandátum érvénytelenítését, még pedig — a mint a ma délelőtt tíz órakor kihirdetett ítélet mutatja — eredményesen. *A hatodik mandátum ez, melyet eddig ilyen sors ért s valamennyiben a Kuria I. választási tanácsa ítélkezett Paiss Andor tanácselnök elnöklésével. A Vavrik tanácselnök vezetése alatt álló II. tanács még egy megsemmisítő ítéletet sem hozott. Megsemmisítette eddig a Kuria a következő mandátumokat: a báró Gágern Miksáét, mert nem volt magyar honos; dr. Werner Gyuláét, — a ki azóta viszszerült a parlamentbe — mivel nem volt a választók névjegyzékében; a gróf Teleky Domokosét etetés-ítatás czimén; a báró Dániel Tiborét kiskorúsága miatt; az Egry Dezsőét anyagi előny ígéreseért és ma az Enyedy Lukács mandátumát.*

§ **A rendőr ellen.** A *Csicsogó* csak megmarad a réginek: hétről-hétre botrányok játszódnak le a koresmában. Tavaly, szeptember havában **Daku** Mihály kőmives legény erősen beszeszelt állapotban jött ki onnan czimborájával, **Szabó** Istvánnal, kitől azonban hamarosan elvált s kurjongatva, botjával hadonázva bandukolt végig a Csapó-utczán. **Bogdán** Gyula rendőr esendire intette a garázda kőmivest, mire ez ölmosbotjával ugy főbevágta a rendőrt, hogy kibugygyant fején a vér. **Bálint** alügyész hatóság elleni erőszak és könnyű testi sértés

A „Magyar Király“ kávéház

helyiségében ma és a következő napokon minden este a . . .

budapesti első női-zenekar hangversenyt tart. Pontos és gyors kiszolgálásról **ERŐS JAKAB** kávéháztulajdonos gondoskodik.

vésége miatt emelt vádat Daku Mihály ellen, kit a kir. törvényszék Isoó János dr. szakértői véleményének meghallgatása után két hónapi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott megfeleltette ezt az ítéletet.

935

1902. kv.

Árverés hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Schweiczer testvérek cég végrehajthatónak Csuth István és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbírósi területén lévő a vámospécsi 247 sz. tjkvben A + 261. hrsz. alatt felvett 60 népsorszámu házas telekre 845 koronában, a vámospécsi 1947 sz. tjkvben A + 1651, 2467, 3454, 4397, 5179, 7150, 7949, 8201 hrsza. felvett külsőségekre Csuth István nevében álló felerészére 311 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvényén, annak foganatosítására határidőül 1902. évi május hó 22-ik napjának d. e. 9 órája Vámospécsi községéhez kitiizetett.

Kikiáltási ár, a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és Vámospécsi községhezánál tekinthetők meg.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. február hó 8. napján.

Hegedüs,

kir. törvényszékibíró.

REGENYCSARNOK.

A G Y E R M E K.

Irta: Boy-Ed Ida.

Fordította: Gelsei Gyula.

— Kimondja? — kérde csudálkozással. A haja egészen olyan mint a tied.
— Az nem sok. Orra, szeme, szája az anyjéé — mondá fáradtan a férfi.
A nő mintegy megittasodva kedveskedésekkel halmozta el a gyermeket.

— Mondd, fogsz szeretni?

A gyermek nem felelt.

— Mond, hogy hívják?

— Willynek.

— Atyád nevééről. Igen. Az a legszébb név. S te bizonyára nagyon szereted atyádat; jobban mint bárkit?

A gyermek elfogultsága szerencsére megkimélte őket attól a feleletől: „Nem, a mamát jobban szeretem.”

— Hát tudod-e, ki vagyok? Az én nevem Ella. Ertetted? Mondd csak, ki vagyok én?

A gyermek nem értette a nevet.

— Te is a mamám — mondá.

Ella lehunyta szemeit, erősen magához szorította a gyermeket. Földöntuli boldogság tükröződött vonásain.

— Igen, én a másik mamád vagyok — szolt halkán s aztán hangosabban folytatta. — Egész nap játszom majd veled; szép játékokat vettem számodra. Künn a hegyeken aranyos kis gyikok vannak, amelyek kék, zöld s aranysárga színben játszanak. Azokat fogjuk majd nézegetni. Sok katonát is adok.

(Folyt. köv.)

SZEKESZTŐI ÜZENETEK.

Oreg díjok. (Helyben.) Ne tessék bennünket folyton sanyargatni reklamációival. Mi jól tudjuk, hogy miről, mikor kell írni s ha eljön annak az ideje, az ön figyelmeztetése nélkül is szóvá tesszük a kérdést. Csak tessék türelemmel lenni, majd eljön annak is az ideje.

M. L. (Igaz történet.) Még nem üti meg a mértéket, de azért csak próbálkozzék meg mással. Elég ügyesen kezeli a tollat s írhat még olyat is, a mi érdemes a nyomdafesték alá.

F. M. (Helyben.) A verseknek igen jó hasznát vettük: az utóbbi hüvös napokon — feltűzeltük.

V. L. (A reményhez.) Ön okosabban tenné, ha a reménytelenséghez verselne, mert igazán kevés reménye lehet, hogy versei valaha nyomdafesték alá kerüljenek.

Kiadó laptulajdonosok:

Dobschorb és Popovits.

M e g h í v ó.

A debreczen---hajdunánási vasut részvénytársaság

1902. évi június hó 16-án délelött 9 órakor

Debreczenben, a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart,

melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §§-aira való figyelmeztetéssel és annak felemlítése mellett, hogy a részvények Debreczenben a Közgazdasági Banknál, Budapesten a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Banknál és Bécsben a „Wiener Bankverein“-nál tehetők le, tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1901. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés és a felmentvény megadása.
3. Megüresedett igazgatósági helyek betöltése.
4. A felügyelő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság díjainak megállapítása.

Az évi mérleg és zárszámadás, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az alapszabályok 17. és a kereskedelmi törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság hivatalos helyiségében (Debreczen, Kossuth-utca 3. szám, II. emelet) közzszemlére kitétetnek és a részvényesek rendelkezésére bocsátatnak.

Debreczenben, 1902. május 12.

Az Igazgatóság.

M I N D E N K I
NEUMANN M. cs. és kir. udvari szállító céghez megy,
Debreczen, Főtér.

H o l

mindennemű férfi-, fiu- és gyermek-ruhát
olcsón lehet beszerezni.

Alapított 1845-ben.

Az ország nagyobb városaiban
fióktelepek.

Szabott árak.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kőszvénynél, csúznál és megbúléseknél.

Intés. Silányabb utázatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kitünő Homoki vegyes fajbor 1 liter . . . 28 kr.
Kitünő Érmelléki Rizling bor 1 liter . . . 35 kr.
Kitünő Magyarádi 1898. évi 1 liter . . . 40 kr.

A borok valódisága és tisztaságáért kezességet vállal

Kontsek Géza,

fűszer- és borkereskedő
Debreczen, Kossuth-u.

Értesítjük
a t. közönséget, hogy o o o o o o
czipő, kalap, férfi és női divat
o o o o üzletünket o o o o
Főtér, Szikszay-ház, a nagy
tőzsde mellé helyeztük át.
Tisztelettel
Székely Jenő és társa.

Griczmann Gyula

orthopéd czipész.

Piacz-utca 11. szám (Bika-szálloda mellett.)

Ajánlja magát mindenféle orthopéd munkáknak és **czipő különlegeségeknél** elkészítésére. Felhívja a merev és hajlékony lúdtalpuaknak, különösen a **pinczerek és kereskedőknek**, valamint egyéb lábbetegségbenszenvedőknek figyelmét, helybeli jeles orvosok által is elismert és kitűnőnek talált

orthopéd czipő
készítményeire,

melyek a beteg lábra feltétlen gyógyhatásuak s felette kényelmesek és könnyűek.

Mérték utáni megrendelések a legdivatosabb és legpontosabb kivitelben!

A magy. kir. szab. osztálysorsjátéknak, a világ e legesélydusabb sorsjátékának

nyeremény-táblázata.

100000 sorsjegy 50000 nyeremény.

minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettek ki.

1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000	nyer. és jut. összegben	13.160.000

Ha Önnek

magy. kir. szab. osztálysorsjátékban

pedig nem volt szerencséje, úgy kísértse azt meg

a rendkívül szerencsés, világszerte ismeretes

szerencse-gyűjtődémben:

Én kimutathatom, hogy eddig a legtöbb nyerményt fizettem ki.

A 10 magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz

melynek

I. osztályú húzása 1902. május hó 22-én és 23-án

tartatik meg

ajánlok — egész fél negyed nyolczad sorsjegyet
eredet. sorsjegyeket: 12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért

az összeg beküldése ellenében vagy utánvéttel
Hivatalos tervet ingyen küldök. Megrendelések közvetlenül hozzám intézendők.

GAEDICKE A.

BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Április hó 5-én a

100.000 koronás főnyeremény

immár harmadszor jutott gyűjtődémnek osztályrésziül.

Rövid időn belül

12 milliót

fizettem ki

t. vevőimnek, köztük a következő

főnyereményeket:

600000	korona	62551	sz.
400000	„	33464	„
400000	„	11119	„
400000	„	28916	„
100000	„	42758	„
100000	„	49878	„
100000	„	87991	„
70000	„	60912	„
60000	„	78863	„
60000	„	82528	„
60000	„	97263	„
30000	„	6920	„
30000	„	38691	„
30000	„	90364	„
25000	„	23481	„
25000	„	30049	„
20000	„	28950	„
20000	„	33402	„
20000	„	35862	„
20000	„	44410	„
20000	„	60781	„
20000	„	78848	„
20000	„	88874	„
15000	„	57734	„
15000	„	77950	„
15000	„	82506	„

N á l a m n y e r t é k .

Eddig több mint
10.000,000 koronát

fizettünk ki

osztálysorsjegy
nyeremények..

fejében.

A most kezdődő huzáshoz ajánljuk

osztálysorsjegyeinket

az alábbi árakon:

egy egész sorsjegy — — — 12.— kor.
egy fél sorsjegy — — — 6.— „
egy negyed sorsjegy — — — 3.— „
egy nyolczad sorsjegy — — — 150 „

! Pontos kiszolgálás!

!! Teljes titoktartásnyerés esetén!!

MERKUR-BANK

Budapest, IV. ker., Váci-utca 37. szám.

Vászon. kész fehérnemű.
Menyasszonyi kelengye. Szőnyeg. függöny. Butorszövetek
↔ nagy raktára ↔
Donogán és Somossy
Kunz József és Társa
utódai cégnél — Kis-templom-bazár.

Megérkeztek!
A legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.
Szabó Lajos fiai
cégnél,
Debreczen — Rózsatér.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1,000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2000, 763 a 1000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Összesen

3,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTAR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 978 2 26879 3 51378 4 65828 5 83540 6 2887 7 32701 8 65800 9 83602 10 4010 11 34480 12 51647 13 70532 14 83677 15 6307 16 34500 17 32501 18 74809 19 83709 20 6556 21 35029 22 32597 23 4377 24 8451 25 95353 26 53679 27 75916 28 83858 29 8358	1 36451 2 53703 3 871717 4 839653 5 10453 6 57110 7 57222 8 79766 9 84308 10 10634 11 118117 12 55176 13 80644 14 4732 15 17330 16 138179 17 56307 18 81192 19 85119 20 17344 21 38200 22 57283 23 83087 24 8602 25 17768 26 18294 27 58038 28 83148 29 93411	1 186576 2 17769 3 38297 4 59571 5 83183 6 25319 7 19805 8 38913 9 96000 10 83202 11 91882 12 19824 13 19824 14 60043 15 65828 16 2887 17 21925 18 39000 19 64121 20 83447 21 92291 22 21611 23 10453 24 64462 25 83993 26 6303 27 29041 28 41307 29 65653 30 83429 31 93411	1 24212 2 48026 3 65661 4 83493 5 95379 6 25319 7 48553 8 65899 9 53079 10 96623 11 8558 12 26879 13 36451 14 57093 15 83540 16 10453 17 32701 18 51630 19 79766 20 83602 21 10634 22 38297 23 57283 24 83447 25 95379 26 60043 27 38117 28 34180 29 55176 30 83261 31 91400	1 6599 2 35902 3 52597 4 83493 5 95379 6 8451 7 35353 8 65899 9 53079 10 96623 11 8558 12 26879 13 36451 14 57093 15 83540 16 10453 17 32701 18 51630 19 79766 20 83602 21 10634 22 38297 23 57283 24 83447 25 95379 26 60043 27 38117 28 34180 29 55176 30 83261 31 91400	1 35290 2 52597 3 83493 4 92740 5 17038 6 38204 7 58038 8 83143 9 83576 10 17792 11 38291 12 59571 13 83183 14 83515 15 19805 16 48553 17 60043 18 83521 19 96623 20 19824 21 38297 22 60043 23 51378 24 60043 25 83261 26 83521 27 21625 28 38117 29 39000 30 64121 31 21611	1 40453 2 64462 3 83493 4 92740 5 23681 6 44307 7 58038 8 83143 9 83576 10 17792 11 38291 12 59571 13 83183 14 83515 15 25319 16 48553 17 60043 18 83521 19 96623 20 19824 21 38297 22 60043 23 51378 24 60043 25 83261 26 83521 27 21625 28 38117 29 39000 30 64121 31 21611	1 10194 2 270582 3 83677 4 38179 5 6307 6 81102 7 74309 8 83709 9 6556 10 35302 11 52597 12 74377 13 83782 14 8451 15 35358 16 83038 17 86676 18 17769 19 855 20 59571 21 83521 22 83521 23 19824 24 38297 25 60043 26 83202 27 91382 28 19824 29 38297 30 60043 31 55176	1 83261 2 21400 3 21625 4 32000 5 64421 6 83347 7 81102 8 21611 9 40453 10 64462 11 83393 12 92710 13 6307 14 23081 15 4307 16 65653 17 83038 18 84229 19 48266 20 65644 21 83493 22 83493 23 25319 24 38297 25 65809 26 83521 27 83521 28 38297 29 26879 30 51378 31 65828	1 83540 2 2887 3 32701 4 51630 5 6307 6 34500 7 32501 8 74809 9 83709 10 6556 11 35029 12 32597 13 4377 14 8451 15 95353 16 53679 17 75916 18 83858 19 8358	1 83540 2 2887 3 32701 4 51630 5 6307 6 34500 7 32501 8 74809 9 83709 10 6556 11 35029 12 32597 13 4377 14 8451 15 95353 16 53679 17 75916 18 83858 19 8358	1 83540 2 2887 3 32701 4 51630 5 6307 6 34500 7 32501 8 74809 9 83709 10 6556 11 35029 12 32597 13 4377 14 8451 15 95353 16 53679 17 75916 18 83858 19 8358

Mikor van születésnapom? Mindenki kísérelje meg szerencsését a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválthatja saját számát. Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.
Az első osztályu eredeti sorsjegyek tervszerű betétei a következők:
egy nyolczad (1/8) frt. — 75 vagy 1.50 kor. egy negyed (1/4) frt. 1.50 vagy 3 kor
„ fél (1/2) frt. 3.— „ 6.— „ „ egész (1) frt. 6.— „ 12 „
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat körünk azonnal de legkésőbb
f. évi május hó 22-ig
közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK: **Török A. és Társa**
V., Váci-körút 4. bankhaza
Museum-körút 11. BUDAPEST, VI. Tere-körút 46 a.
Erzsébet-körút 54.
Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Remelő levél levágandó. **T. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankházának Budapest
Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. oszt. .... drb. eredeti os
tálysorsjegyet a hivatalostervezettel együtt.
Az ..... korona összeg } utánvételezni kérem } A nem tetsző }
} postautalvánnyal küldöm. } törlendő. }
} mellékelem bankjegyekben (belyegekben) }

Pontos cím: _____